

شناسایی مولکولی گونه های عامل لیشمانیوز جلدی در شهرستان سبزوار

تاریخ دریافت: ۸۸/۹/۱۰ - تاریخ پذیرش: ۸۹/۱/۱۷

خلاصه

مقدمه

لیشمانیازیس جلدی یک عفونت انگلی است که به عنوان یک مشکل بهداشتی در بخشهایی از ایران بویژه شهرستان سبزوار در استان خراسان رضوی محسوب می شود. مخازن بیماری در دو فرم خشک و مرطوب متفاوت است، لذا جهت مبارزه با این بیماری تعیین گونه انگل لازم است. DNA هر انگل همانند سایر موجودات زنده ویژه همان انگل است، لذا می توان با استفاده از آن اقدام به تعیین گونه نمود. در این مطالعه با استفاده از تکنیک PCR گونه های انگل عامل لیشمانیازیس جلدی مشخص شده است.

روش کار

این مطالعه توصیفی مقطعی در سال ۱۳۸۶-۱۳۸۷ در شهرستان سبزوار انجام شده است. نمونه تهیه شده از زخم ۸۶ بیمار که با استفاده از روش لام مستقیم وجود انگل در آنها تایید شده بود، در محیطهای کشت NNN و سپس RPMI-1640 کشت داده شد. پس از کشت انبوه و استخراج DNA با استفاده از ۴ روش مختلف استخراج DNA با استفاده از یک جفت پرایمر اقدام به انبوه سازی DNA کینتوپلاست انگل شد. الگوی الکتروفوروزی هر نمونه با گونه های استاندارد لیشمانیا تروپیکا و لیشمانیا ماژور مقایسه شد. از نرم افزار SPSS برای تجزیه تحلیل اطلاعات استفاده شد، همچنین آزمون های آماری تی، کای اسکور و من ویتینی مورد استفاده قرار گرفت.

نتایج

روش جوشاندن نمی تواند روش مناسبی جهت استخراج DNA از پروماستیگوتهای لیشمانیازیس جلدی باشد. اما ارزش روش های بر پایه فنل-کلروفورم معادل کیت کیاژن است. نتایج حاصل از الگوهای PCR حاکی از آن بود که دو نوع انگل لیشمانیا تروپیکا (۳۲ مورد) و لیشمانیا ماژور (۵۴) عامل لیشمانیازیس جلدی در شهرستان سبزوار می باشند.

نتیجه گیری

بر خلاف مطالعات سالهای گذشته در شهرستان سبزوار هر دو نوع انگل لیشمانیا تروپیکا و لیشمانیا ماژور وجود دارند. ضمن اینکه روشهای بر پایه فنل-کلروفورم روشهای مناسبی جهت استخراج DNA از پروماستیگوتهای انگل لیشمانیا بوده و PCR نیز تکنیک ارزشمندی جهت تعیین گونه انگل در مطالعات اپیدمیولوژیک می باشد.

کلمات کلیدی: لیشمانیازیس جلدی، لیشمانیا ماژور، لیشمانیا تروپیکا، PCR

۱ مسعود مهاجری
۲ سید علی اکبر شمسیان*
۳ عبدالرحیم رضایی
۴ کاظم حسن پور
۵ محمد تقی شاکری
۶ غلامرضا فنوش
۷ فرهاد فتحی مقدم

۱- دانشیار گروه انگل شناسی و قارچ شناسی،

دانشگاه علوم پزشکی مشهد، مشهد، ایران

۲- استادیار جهاد دانشگاهی مشهد، مشهد،

ایران

۳- استادیار گروه ویروس شناسی دانشگاه علوم

پزشکی مشهد، مشهد، ایران

۴- متخصص کودکان

۵- دانشیار گروه پزشکی اجتماعی دانشگاه

علوم پزشکی مشهد، مشهد، ایران

۶- کارشناس ارشد انگل شناسی

۷- مربی پژوهش جهاد دانشگاهی مشهد،

مشهد، ایران

*مشهد- پردیس دانشگاه، جهاد دانشگاهی

مشهد

تلفن: ۸۸۳۲۳۷-۵۱۱-۹۸+

email: Alishamsian@yahoo.com